

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ చతురశీతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ చతురశీతితమః సర్గః ॥

విభీషణేన శ్రీరామం ప్రతీంద్రజితో మాయాయా రహస్యం వర్ణయిత్వా
సీతా జీవతీతి విశ్వాసస్య దృఢీకరణం లక్ష్మణం చ నికుంభిలాం
గమయితుం ప్రార్థనం

రామమాశ్వాసమానే తు లక్ష్మణే భ్రాతృవత్సలే |
నిక్షిప్య గుల్మాన్ స్వస్థానే తత్రాగచ్ఛద్ విభీషణః || 6.84.1 ||

నానాప్రహరణైర్వీరైశ్చతుర్భిరభిసంవృతః |
నీలాంజనచయాకారైర్మాతంగైరివ యూథపైః || 6.84.2 ||

సోఽభిగమ్య మహాత్మానం రాఘవం శోకలాలసం |
వానరాంశ్చాపి దదృశే బాష్పపర్యాకులేక్షణాన్ || 6.84.3 ||

రాఘవం చ మహాత్మానమిక్ష్వాకుకులనందనం |
దదర్శ మోహమాపన్నం లక్ష్మణస్యాంకమాశ్రితం || 6.84.4 ||

వ్రీడితం శోకసంతప్తం దృష్ట్వా రామం విభీషణః |
అంతర్దుఃఖేన దీనాత్మా కిమేతదితి సోఽబ్రవీత్ || 6.84.5 ||

విభీషణముఖం దృష్ట్వా సుగ్రీవం తాంశ్చ వానరాన్ |
లక్ష్మణోవాచ మందార్థమిదం బాష్పపరిఘ్రతః || 6.84.6 ||

హతా ఇంద్రజితా సీతా ఇతి శ్రుత్వైవ రాఘవః |
హనూమద్వచనాత్ సౌమ్య తతో మోహముపాశ్రితః || 6.84.7 ||

కథయంతం తు సౌమిత్రిం సన్నివార్య విభీషణః |
పుష్కలార్థమిదం వాక్యం విసంజ్ఞం రామమబ్రవీత్ || 6.84.8 ||

మనుజేంద్రార్థరూపేణ యదుక్తస్త్వం హనూమతా |
తదయుక్తమహం మన్యే సాగరస్యేవ శోషణం || 6.84.9 ||

అభిప్రాయం తు జానామి రావణస్య దురాత్మనః |
సీతాం ప్రతి మహాబాహో న చ ఘాతం కరిష్యతి || 6.84.10 ||

యాచ్యమానః సుబహుశో మయా హితచిక్రీర్షణా |
వైదేహీముత్స్పృజస్యేతి న చ తత్ కృతవాన్ వచః || 6.84.11 ||

నైవ సామ్నా న దానేన న భేదేన కుతో యుధా |
సా ద్రష్టుమపి శక్యేత నైవ చాన్యేన కేనచిత్ || 6.84.12 ||

వానరాన్ మోహయిత్వా తు ప్రతియాతః స రాక్షసః |
మాయామయీం మహాబాహో తాం విద్ధి జనకాత్మజాం || 6.84.13 ||

చైత్యం నికుంభిలామద్య ప్రాప్య హోమం కరిష్యతి |
హుతవానుపయాతో హి దేవైరపి సవాసవైః || 6.84.14 ||

దురాధర్షో భవత్యేష సంగ్రామే రావణాత్మజః |
తేన మోహయతా నూనమేషా మాయా ప్రయోజితా || 6.84.15 ||

విఘ్నమన్విచ్ఛతా తత్ర వానరాణాం పరాక్రమే |
ససైన్యాస్తత్ర గచ్ఛామో యావత్తన్న సమాప్యతే || 6.84.16 ||

త్యజైనం నరశార్దూల మిథ్యా సంతాపమాగతం |
సీదతే హి బలం సర్వం దృష్ట్వా త్వాం శోకకర్షితం || 6.84.17 ||

ఇహ త్వం స్వస్థహృదయస్తిష్ఠ సత్త్వసముచ్ఛ్రితః |
లక్ష్మణం ప్రేషయాస్మాభిః సహ సైన్యానుకర్షిభిః || 6.84.18 ||

ఏష తం నరశార్దూలో రావణిం నిశితైః శరైః |
త్యాజయిష్యతి తత్కర్మ తతో వధ్యో భవిష్యతి || 6.84.19 ||

తస్యైతే నిశితాస్త్రీక్షాః పత్రిపత్రాంగవాజినః |
పతత్రిణ ఇవాసౌమ్యాః శరాః పాస్యంతి శోణితం || 6.84.20 ||

తత్ సందిశ మహాబాహో లక్ష్మణం శుభలక్షణం |
రాక్షసస్య వినాశాయ వజ్రం వజ్రధరో యథా || 6.84.21 ||

మనుజవర న కాలవిప్రకర్షో
రిపునిధనం ప్రతి యత్క్షమోఽద్య కర్తుం |
త్వమతిస్సృజ రిపోర్వధాయ వజ్రం
దివిజరిపోర్మథనే యథా మహేంద్రః || 6.84.22 ||

సమాప్తకర్మా హి స రాక్షసర్షభో
భవత్యదృశ్యః సమరే సురాసురైః |
యుయుత్సతా తేన సమాప్తకర్మణా
భవేత్ సురాణామపి సంశయో మహాన్ || 6.84.23 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే చతురశీతితమః సర్గః ||